

Jaka Okorn
205 Irving Ave.
Brooklyn, N. Y. 11237

AMERICAN IN SPIRIT
EIGN IN LANGUAGE ONLY

Serving Chicago, Milwaukee, Waukegan, Duluth, Joliet, San Francisco,
Pittsburgh, New York, Toronto, Montreal, Lethbridge, Winnipeg

SLOVENIAN
MORNING NEWSPAPER

CLEVELAND OHIO, MONDAY MORNING, JUNE 28, 1971

STEV. LXXII — VOL. LXXII

Ker ni ubogal, so ga v SZ vrgli iz službe

Zdravnik, član nadzorne komisije, je odklonil potrditev nove stanovanjske stavbe v predmestju Moskve in zato izgubil službo.

MOSKVA, ZSSR. — Tu že dalj časa javno razpravljajo o slučaju dr. Sergeja N. Mišurinskega, člana nadzorne komisije javnega zdravstva za moskovsko predmestje Rameskoje. Mož je z ostalimi člani komisije prišel pregledat novo, 9-nadstropno stanovanjsko stavbo. Ko je videl, da pleskanje še ni končano, da dvigala ne delajo, da je niso povsod položena tla in da voda ne pride višje kot do tretjega nadstropja, je potrditev zgradbe kot primerne za bivanje odklonil.

Mestni svet je nato klical posamezne člane komisije in pristikal na nje, naj vendar novo poslopje odobre. Vsi so to storili, le dr. S. N. Mišurinski se je uprl in podpis odločno odklonil. Mestni svet je nato proglasil stavbo za zgrajeno, dr. Mišurinski pa je bil vržen iz službe.

Služaj je iznesla Komsomolskaja Pravda, glasilo Zveze mladih komunistov, in sprožila obsežno razpravljanje. Dr. Mišurinski je še mlad zdravnik in njegov nastop je naletel na široko podporo ne le med zdravniki javne zdravstvene službe iz vseh krajev Sovjetske zveze, ampak razkril, da vladajo podobne razmere tudi drugod. Vrsta zdravnikov je to javno povedala in potrdila. Seveda so vsi podprli zahtevo, da se dr. Mišurinskega sprejme nazaj na njegovo delovno mesto, kar naj bi okrepilo ugled in moč javne zdravstvene službe, na katero se politični vodniki premalo ali sploh ne ozirajo.

Vodilni črni politiki zborovali v Clevelandu

CLEVELAND, O. — Na povabilo, morda tudi na pobudo, clevelandskega župana Stokesa se je pretekli teden zbralo pri njem 20 vidnih črnskih politikov, da pretehtajo političen položaj in skušajo najti odgovore na nekatera vprašanja, ki zanimajo črnske volivce.

Govorili so o vseh mogočih problemih, na primer: Ali ne bi kazalo ustanoviti novo tretjo stranko in postaviti svojega kandidata za predsednika ZDA, recimo neke vrste črnškega Wallacea.

Sklenili so, da pospešijo akcijo, da bi bilo čim več črnških delegatov izbranih na obe konvenciji, demokratsko in republikansko. Kjer se pokaže možnost, naj bi črnški politiki kandidirali tudi za voditelje državnih delegacij na obeh konvencijah. Po sestanku niso objavili nobenega uradnega poročila.

Vremenski prerok pravi:

Delno oblačno, soparno z možnostjo neviht popoldne iz zvečer. Najvišja temperatura okoli 90.

Novi grobovi

Julija Tersten

V soboto je umrla na svojem domu na 19150 Lake Shore Blvd. 74 let stara Julia Tersten (Trstenjak), rojena v Strigovi v Medimurju, od koder je prišla v ZDA l. 1920, vdova po l. 1968 umrlem možu Stevu, mati Steva Tersten in Mrs. Anton Pryatel, 4-krat stara mati. Pogreb bo iz Grdinovega pogrebnega zavoda na v Lake Shore Boulevard v sredo ob 8.15, v cerkev sv. Pavla na E. 40 St. ob 9., nato na All Souls pokopališče. Truplo pokojne bo položeno na mrtvaški oder danes popoldne ob 2.

Brandt pozval k novim razgovorom s Pankowom

BONN, Nem. — Kancler Willy Brandt je pozval k obnovi razgovorov med obema nemškima državama, ki so se lani začeli, pa se po dveh srečanjih končali v Kasselu, ko se nista mogli obe strani zediniti na nobeno rešitev.

Tedaj je bil na čelu Vzhodne Nemčije še Walter Ulbricht, ki je trdo vztrajal na zahtevi, da mora Bonn najprej priznati Vzhodni Nemčiji (Pankowu) polno suverenost kot vsaki drugi državi, nato bo možno šele uvesti med obema redne odnose. Kancler Willy Brandt je bil na stališču, da sta Zahodna in Vzhodna Nemčija dve državi istega nemškega naroda in zato ne moreta biti druga napram drugi čisto tuji.

Trdijo, da je Sovjetska zveza bila z nepostojnostjo Ulbrichta nezadovoljna in da je bil to eden glavnih vzrokov, da ga je 3. maja letos zamenjal v vodstvu Vzhodne Nemčije Erich Honecker. S tem naj bi bila odprta vrata za izboljšanje in za postopno normalizacijo odnosov med Bonnom in Pankowom (delom Vzhodnega Berlina, kjer je sedež vlade Vzhodne Nemčije). Willy Brandt je novi položaj izrazil v okviru svoje "vzhodne politike".

Nixon za izboljšanje negovališča za stare

Negovališča za ostarele morajo biti na dostojni ravni, sicer jim naj zvezna izplačila za njihove oskrbovanec ustavi.

CHICAGO, Ill. — Predsednik ZDA R. M. Nixon je pretekli petek tu v govoru na skupni konvenciji Narodne zveze upokojenih učiteljev in Ameriške zveze upokojenecv pozval k večjemu narodnemu naporu za izboljšanje negovališča za ostarele, ki so, kot je dejal, prečesto "skladišča za nehotene — odlagališča za umirajoče". Reforma negovališča za ostarele bo glavna točka razpravljanja na konferenci Bele hiše o ostarelih, ki je določena za kasneje letos.

Predsednik je dejal, da bo morda potrebno ustaviti plačila iz zveznih sredstev negovališčem, ki ne odgovarjajo predpisom in ravni dostojne oskrbe ostarelih.

"Jaz ne verjamem, da naj bi sredstva Medicare in Medicaid šla v negovališča, ki so izpod dostojne ravni, in jih vzdrževala," je dejal predsednik Nixon.

V zadnjih letih je bilo ponovno opozorjeno na žalostno stanje skrbi za ostarele v javnih starostnih domovih in negovališčih vseh vrst. Sramotne razmere na tem polju so bile razkrite v raznih delih naše dežele, med drugimi tudi v državi Ohio. Predsednikov korak je torej treba na vsej črti pozdraviti in podpreti.

Tizianova slika prodana za 4 milijone dolarjev

LONDON, Vel. Brit. — Pretekli petek je bila tu pri Kristiju prodana za \$4,032,000 400 let stara slika beneškega slikarja Tiziana Vecellija "Smrt Akteona". Sliko je kupil Julius H. Weitzner, zastopnik ameriških in evropskih muzejev.

To je druga največja cena plačana za kako sliko. Lani novembra je bilo plačanih \$5,544,000 za sliko španskega slikarja Velasqueza "Juan de Pareja".

Boji okoli opuščene postojanke Fuller se še vedno nadaljujejo

SAIGON, J. Viet. — Južnovietnamske sile so v sredo pretekli teden bile potisnjene s topniške postojanke Fuller 4 milje južno od Demilitarizirane cone. Ameriško letalstvo je naslednji dan uničilo, kar je še ostalo od postojanke, rdeči, ki so jo osvobodili, pa so se z nje umaknili.

Južnovietnamsko poveljstvo je poslalo tri bataljone čistit okoli opuščene postojanke. Glavni cilj je najti in uničiti rdeče postojanke, s katerih so tako uspešno streljali rakete in mine na postojanko, da so se po petih dneh obleganja branilci umaknili iz nje.

V soboto so posegli v boje na področju južno od Demilitarizirane cone v okolju opuščene postojanke tudi ameriški tanki. To je prvi poseg ameriških enot v te boje. Kaže, da smatra poveljstvo zavarovanje tega področja pred rdečimi za izredno važno. Preko njega vodi namreč pot proti obalnemu, goste naseljenemu področju, ki so cilj rdečih. Ti so v soboto streljali tudi na druga oporišča južno od Demilitarizirane cone, med njimi na topniško Carroll.

Včeraj je prišlo do hudega boja med rdečimi in vladnimi silami v okolici oporišča Sarge južno od ceste št. 9. Rdeči naj bi imeli v boju 79 mrtvih, vladne čete pa le 3.

Kambodži manjka riža

PHNOM PENH, Kamb. — V preteklosti je Kambodža izvažala redno večje količine riža. Zdaj ga ji je začelo zmanjkovati in trdijo, da bo morala še pred koncem tega leta uvoziti večje količine iz ZDA.

Do tega je prišlo, ker je vlada nastavila prenikzo odkupno ceno na surov riž. Pridelovalci so ga zato rajše prodajali na črno preko meje na Tajsko in v Južni Vietnam, kjer je cena še enkrat višja. Kambodžanska vlada se cene ne upa zvišati zaradi neugodnega vpliva takega ukrepa na javnost.

V VZHODNEM PAKISTANU NASILJA SE NI KONEC!

Državljanska vojna, ki se je začela v Vzhodnem Pakistanu v preteklem marcu, divja dalje. Oborožene sile uporabljajo brezobzirno nasilja vseh vrst, da bi preplabile prebivalstvo.

BOLIADI, Vzhod. Pak. — Vod "redno patroljo majorja Omarja" v vasi Boliadi, posledica večje dejavnosti bengalskih gverilcev, ki se v zadnjem času znova pojavljajo v okolici glavnega mesta.

Pritisk velikih sil na Pakistan, naj spor v Vzhodnem Pakistanu reši s političnimi sredstvi, doslej še ni uspel. Yahya Khan je napovedal važne ukrepe, pa je ostalo le pri napovedi. Med tem se je v Indiji nabralo že preko 6 milijonov beguncev iz Vzhodnega Pakistana. Indija je prezevala skrb za nje, pa izjavlja, da je to naloga vsega sveta. Ko poudarja, da beguncev ne bo pustila stalno na svojih tleh in zahteva od Pakistana, da jim omogoči vrnitev domov, izjavlja tudi, da jih ne bo silila tja "v smrt".

Položaj med Indijo in Pakistanom se med tem zatruje in kak večji spopad med obema ni izključen.

V Vzhodnem Pakistanu je ostalo po veliki selitvi leta 1947 in 1948, ko je bila Indija razdeljena v hindujski in muslimanski del, nekako 10% prebivalstva hindujskega, vse ostalo se je od tam preselilo v Indijo, od koder so muslimani bežali v Pakistan. Ko je sedaj prišlo do upora Bengalcev proti osrednji pakistanski vladi, je vojska upor strla, pa posebno trdo udarila po hindih, ki so za muslimanske Pakistance — zlasti za one iz Zahodnega Pakistana — tuji. Seveda je nastop vojaštva brezobziren tudi do muslimanov, pristašev Avami lige in "neodvisne Bengalije".

Pristaši neodvisne Bengalije se še drže v samotnih krajih, proč od glavnih cest, imajo pa svoje pristaše seveda povsod, saj je Avami liga pri volitvah v decembru odnesla popolno zmago in dobila celo večino v osrednjem parlamentu. Tega prav zato niso sklicali. Trdijo, da je sedanja "čistka" v okolici Dake, v okvir katere je treba šteti

južni del te vasi pred zoro včeraj, streljal moške, plenil domove in zažgal tržišče. Ko so pakistanski vojaki s kakim ducatom mejnih stražarjev zapustili vas, so ležali na cesti trije mrtvi, vas pa je bila v ognju. Poveljnik pakistanskega voda, ki se je predstavil za "majorja Omarja" in je bil bos, je dejal, da je bil njegov nastop v vasi "običajna patrolja". Poleg treh mrtvecev na cesti, naj bi bilo še pet ali šest drugih nekaj stran, kot so trdili domačini. Vas je dejansko ostala brez hindujskega prebivalstva. Muslimani, ki so ostali, so povedali, da je imela vas nekdanj okoli 100 hindujskih družin.

PRETORIA, J. Af. — Vlada Južno-afriške unije je izjavila, da se na izrek Mednarodnega sodišča v Haagu o odvzemu uprave Južni Afriki nad nekdanjo nemško kolonijo Jugozahodna Afrika ne bo ozirala. To kolonijo je dobila po prvi svetovni vojni v upravo od Društva narodov.

Varnostni svet Združenih narodov je pred dvema leti Južni Afriki upravo nad kolonijo odvzel in to proglasil za neodvisno pod varštvom ZN. Južna Afrika tega sklepa ni priznala in se zanj ni brigala. Priznanje je bilo predloženo Mednarodnemu sodišču, ki je odločilo z večino 13:2 proti Južni Afriki, ki pa je izjavila, da je njena uprava nad bivšo kolonijo tej potrebna in koristna za njeno prebivalstvo, zato jo bo obdržala.

Južna Afrika odloka Mednarodnega sodišča o Nimbiji ne priznava

Jugozahodno Afriko imenujejo v ZN uradno Namibio in so že pred dvema leti imenovali za njeno upravo posebno komisijo ZN, ki pa doslej še ni mogla v Nimbio, ampak je razmere tam proučevala nekaj časa iz sosednjih ozemelj.

Uradno je bilo včeraj popoldne ob štirih v Clevelandu 92 F, neuradno pa v senklerski naselbini 96 F, kar je sicer najvišja temperatura, ki so jo kdaj na 27. junija v Cleveland uradno ugotovili (l. 1944).

Alitalio tožijo zaradi nizke tarife

WASHINGTON, D.C. — Med letalskimi družbami se je vnel hud boj za vsakega potnika, tarife pa padajo v raznih oblikah in pod različnimi pogoji. Letalska družba Alitalia je objavila posebno tarifo za letalske vožnje med Rimom in Milanom na eni strani in Philadelphia, New Yorkom in Bostonom na drugi. Vožni listek v obeh smereh stane \$199, kupiti ga pa sme le mladin med 12. in 26. letom.

Tej izredno nizki tarifi se je pa uprla ameriška agencija za civilno letalstvo in predlagala državnemu pravniku v New Yorku, naj uvede primerni postopek proti italijanski letalski družbi.

Portugalska je površini približno enaka državi Indiana.

Agnew je odletel včeraj preko Gvama v Korejo, kjer bo navzoč pri umestitvi predsednika Parka, nato pa bo obiskal še vrsto držav v Aziji in Evropi ter se vrnil v ZDA koncem julija.

Iz Clevelanda in okolice

Na obisk je prišla — Ga. Apolonija Loboda iz Bizovika pod Ljubljano je prišla v Cleveland na obisk k svoji sestri Mrs. Ani Rebolj, 18220 East Park Dr. Tu ostane dva meseca. Da bi se prijetno počutila med nami!

Zdravnik odsoten — Dr. Leopold Ukmar, ki ima svoj urad na 6302 St. Clair Avenue, je pretekli petek moral naglo odpotovati v Kalifornijo, ko je dobil sporočilo, da je njegova tašča tam težko bolna. Predvidoma se bo vrnil v Cleveland septembra.

Slab zgled — V soboto je stal zaparkiran na severni strani St. Clair Avenue tik na vzhodnem oglu Norwood Rd. na kraju, kjer je avtobusna postaja in je prepovedano avto celo ustaviti ne le parkirati, avto z napisom "Division of Health - Service 1 - City of Cleveland", št. MT 928 71 Ohio, vsaj pol ure od 12.45 do 1.15. Tako spoštovanje predpisov od strani mestnega uslužbenstva je vsa obsojanja vredno! Mestni odbor E. J. Turk bi ne napravil napak, če bi ugotovil, kdo je bil s tem avtom. V času, ko mesto odpušča uslužbenca zaradi pomankanja denarja, je to posebno zanimivo!

Voda še zdrava — Voda v mestnem vodovodu je, kot uradno izjavljajo, zdrava, četudi prihaja iz jezera Erie, kamor od preteklega petka prinaša glavni kanal dnevno na milijone galonov nesnage, ki je bila preje kemično predelana v napravah na 14021 Lake Shore Blvd. Te so se pokvarile in oblasti so proglasile jezersko vodo za neprimerno za kopanje vse preko Mentor Headland parka na vzhodno stran. Upajo, da bodo danes naprave spravili v red in prenehali onesnaževati jezero.

Vročina je pritisnila — Uradno je bilo včeraj popoldne ob štirih v Clevelandu 92 F, neuradno pa v senklerski naselbini 96 F, kar je sicer najvišja temperatura, ki so jo kdaj na 27. junija v Cleveland uradno ugotovili (l. 1944).

Alitalio tožijo zaradi nizke tarife

WASHINGTON, D.C. — Med letalskimi družbami se je vnel hud boj za vsakega potnika, tarife pa padajo v raznih oblikah in pod različnimi pogoji. Letalska družba Alitalia je objavila posebno tarifo za letalske vožnje med Rimom in Milanom na eni strani in Philadelphia, New Yorkom in Bostonom na drugi. Vožni listek v obeh smereh stane \$199, kupiti ga pa sme le mladin med 12. in 26. letom.

Tej izredno nizki tarifi se je pa uprla ameriška agencija za civilno letalstvo in predlagala državnemu pravniku v New Yorku, naj uvede primerni postopek proti italijanski letalski družbi.

Portugalska je površini približno enaka državi Indiana.

Azijska filozofija o vrednosti človeka različna od naše

CLEVELAND, O. — Amerika dela dosledno veliko napako: presoja vsak pojav na tujem najprej z lastnega stališča in se malo meni, kaj mislijo o tem drugi narodi in druge rase. To nam dela pogosto velike skrbi in nas zalaga z razočaranji, obenem pa goni v izolacionizem.

Za vse to nimamo trenutno bolj nazornega dokaza kot problem naših ujetnikov v vietnamski vojni. Vojsna se vleče dolga leta, mnogo ujetnikov nima rednih stikov s svojimi družinami že cela leta. Ako so v vietnamskih rokah, se njihov položaj v marsikaterem pogledu ne razlikuje dosti od navadnih pripornikov, ki so jih njihovi zločinci pogнали v ječe. Mednarodno vojno pravo jamči sicer ujetnikom določene olajšave, toda komunisti lahko tolmačijo te obveze po svoje — in to tudi delajo.

To so razlogi, zakaj je naša javnost postala tako nestrpna glede usode naših ujetnikov in zahteva od zvezne vlade, naj napravi čudež in vrne jetnike domov ali vsaj doseže, da bodo poslani v nevtralne dežele. Vietnamski komunisti

se ne dajo spraviti na to pot in v tem tiči tragedija naših ujetnikov, ne pa morda v pomnjanju naporov naše uprave, da se ujetniki vrnejo. Nastane torej vprašanje, zakaj so komunisti tako trmasti in se ne premaknejo od svojega stališča.

Praktičen razlog je tale: vietnamskih komunističnih ujetnikov je v naših rokah zelo malo. Pri tem so dosedanje izmenjave ujetnikov pokazale, da se marsikateri rdeči ujetnik kratkoma noče vrniti domov, kar pomeni velik moralen poraz za komunistično gibanje. Zato Hanoi ni sploh zainteresiran na problemu ujetnikov in njihove vrnitve.

Drug razlog je zveza z življenjsko filozofijo azijskih narodov. Ta filozofija ne pripisuje osebnosti vsakega posameznika take vrednosti kot na primer krščanska filozofija. Za nas je Kristus odrešil najprej vsakega posameznika, zato je tudi vsak posameznik v prvi vrsti odgovoren za svojo posmrtno usodo. Kristusa vera mu samo pomaga, da pride do zveličanja. Čisto drugače o tem mislijo azijski narodi. Za njih je vsak posameznik samo del večje skupnosti, praviloma plemena, naroda ali države. Kolektiv prevaga torej nad poedincem. Iz tega sledi, da je treba postaviti narodni ali državni cilj nad interese poedincev.

Pri problemu vojnih ujetnikov se to stanje pokaže na sledeči način: vojni cilj je zmaga nad sovražnikom. V ta namen je treba porabiti vsa sredstva, tudi usodo sovražniških ujetnikov. To velja posebno takrat, kadar želi sovražnik, da pridejo njegovi ujetniki, ki so v tujih rokah, čim prej domov.

To se godi ravno sedaj v vietnamski vojni. Amerika je Vietnamu pokazala, da je izredno zainteresirana na hitri vrnitvi ujetnikov in da je pripravljena na žrtve, da doseže ta cilj. Za vlado v Hanoju pomeni to, da vrnitev vojnih ujetnikov lahko čim dražje "proda" Ameriki. Kakšno ceno naj zahteva? Čim večjo, čim bolj bo postalo nestrpno ameriško javno mnenje in pritiskalo na zvezno vlado, naj spravi ujetnike domov ali vsaj v nevtralne dežele.

Hanoi se je že odločil, da postavi zelo visoko ceno: prikrito kapitulacijo naše politike v Vietnamu. Naša javnost tega stanja noče videti in sili z glavo skozi zid, vladi pa dela velike težave, kajti Amerika se brani z vsemi štirimi temi, kar bi svet smatral kot kapitulacijo.

Kje je izhod iz te slepe ulice? Je samo eden in še ta je zelo neprijeten. Treba je, da naša javnost ne sili več v vlado, naj za vsako ceno osvobodi ujetnike. Vlada hodi — pod pritiskom — po najbolj nerodni poti: zmeraj po malem popušču, to pa zapeljuje komuniste, da zvišujejo na tihem svojo ceno, na zunaj pa govori, da so za sporazum. Posebno nalogo imajo tisti diplomomerni posredovalci, ki so v stikih s komunisti. Njihovo posredovanje ima vsaj dober namen. Napačno pa je, da govorijo o svojem posredovanju, predno so dosegli cilj: osvoboditev ujetnikov. V tem pogledu grešijo vsi, od bivših člana nov predsedniških kabinetov navzdol. Hudo je le to, da tega ne vidijo. S svojimi taktičnimi interesom ujetnikov bolj škodujejo, kot koristijo. Naj bi se premagali in začacno molčali. S svojimi "odkritji" pa nevede igrajo v roke vladi v Hanoju.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Managing Editor: Mary Debevec

NAROCNINA:

Za Združene države:

\$16.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Združenih držav:

\$18.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.50 za 3 mesece

Petkova izdaja \$5.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$16.00 per year; \$8.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$18.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.50 for 3 months

Friday edition \$5.00 for one year

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO

No. 125 Monday, June 28, 1971

Kdo vlada v Ameriki?

V načelu je odgovor na to vprašanje znan že od rojstva naše republike. Vlada se narod samo preko svojih treh organov: Kongresa, predsednika in vrhovnega sodišča. Odrejeno so tudi pristojnosti vseh treh organov, posebno odnosi med njimi, vendar pa tudi le v načelu. V praksi lahko pride in tudi prihaja do raznih tolmačenj, v takih primerih je merodajna sodba vrhovnega sodišča. Spori imajo navadno politično ozadje, brez takega ozadja pridejo redko na dan.

Tekom desetletij je najbolj narastla pristojnost predsedništva. Dežela je postala prva velesila na svetu, zaseda milijone ljudi, odreja življenjske pogoje nam vsem s tem, da zakone ne samo razlaga, ampak tudi izvršuje. Res je, da v delo predsedništva lahko posega v določenih primerih Kongres, toda Kongresu je sodelovanje s federalno upravo že zrastle preko glave. Saj ne more dobro obvladati niti federalnega proračuna. V zunanji politiki si je predsednik prilastil že take pravice, da ga Kongres le težko zadržuje in nadzira njegovo zunanjo politiko. Potek vietnamske vojne nam to nazorno dokazuje. Le prepogosto doživljamo slučaje, da se morajo kongresni organi šele boriti za pravico, da zvedo, kaj se resnično dogaja v naši zunanji politiki. Ko zvedo za bistvo problemov, pa odhaja vsa zadeva že v zgodovino.

Sedaj je znani spor med zvezno vlado in N.Y. Timesom radi objave pentagonske študije o vietnamski vojni sprožil par vprašanj, ki se direktno tičejo ustavnih pravic naše javnosti, ako smemo tako reči. Študija še ni v celoti objavljena, pa vendar že kaže, kako si je zvezna vlada privojsvila razne pravice do obravnavanja važnih problemov v vietnamski vojni in kako je take pravice izrabljala. Trenutno ni važno, kako nas je vlada spravila v vietnamsko vojskovanje — to vprašanje bo še prišlo na dnevni red — važno je, kako je o tem obveščala našo javnost. Kritiki federacije trdijo, da je obveščanje obstajalo le iz podajanja raznih polresnic, večkrat pa tudi laži, obenem pa iz molka o vsakokratnem dejanskem stanju vojskovanja. Zagovorniki vlade zagovarjajo dejstva, navedena v študiji. Kritični v tem pogledu sta leti 1964 in 1965, ki jih do sedaj objavljene podatki iz študije že obravnavajo. Gradivo imamo torej že pred seboj. Kaj nam pripoveduje? Tako veliko, da se vse ne da povedati v časopisnih člankih. Opozoriti je mogoče le na par zanimivih odkritij.

Gradivo objavljene študije pripoveduje, da si civilni in vojaški vrhovi naše dežele niso bili nikoli čisto na jasnem, kaj naj bo glavni cilj vietnamskega vojskovanja. Študija navaja različne cilje, politično svobodo Južnega Vietnama postavlja na zadnje mesto ali pa na mesto pred njim. Javnost je bila poučena, da se Amerika bori v Vietnamu za pravico vietnamskega naroda, da si sam izbere vladavino, kot si jo želi in da v tem pogledu ne sme nihče nič vplivati nanj. V ta cilj je naša javnost verovala prav do zadnjega, šele sedaj se je odkrilo, da lahko obstojajo tudi drugi cilji, važnejši od svobode v Južnem Vietnamu.

Ako bi bila javnost pravočasno zvedela, kaj misli vlada o cilju vojskovanja, bi bila najbrže javna razprava o tem problemu rodila pogodbe in posledice, ki se bistveno razlikujejo od današnjih.

Še neka druga okolnost pade v oči vsaj v prvih poglavjih razprave. Pogosto se ponavlja potreba, da se mora pri marsikaterem sklepu vlada ZDA ozirati na dejstvo, da imamo v Južnem Vietnamu "slab režim" pred seboj. To spoznanje je pravilno in treba ga je vpoštovati. Ni pa čisto prav, da o tem ni bila naša politična javnost zmeraj dosti stvarno poučena. Že to, kaj naj pomenijo besede kot "slab režim", navaja na najrazličnejše razlage. Ker so ZDA dejansko prevzele vse breme vojskovanja in rabile južnovietnamsko narodno obrambo, kar jo je sploh takrat bilo, kot pomožne vojaške sile, moremo pri gornjem pojmu misliti v prvi vrsti le na politično vrednost južnovietnamske vlade. Tu se zadeva začne zapletati.

Da so bile saigonske vlade politično šlabe, smo vedeli že takrat, ko je imel oblast pokojni Diem. Naj se je še tako trudil, vietnamske javnosti ni pritegnil nase in na svoje politične ideje. Poznejši generalni diktatorji niso bili bolj šli od njega. Da so tako šlabi, da se mora nanje ozirati naša dežela pri formiranju svojih strateških in političnih ciljev, tega nismo vedeli. To je pa velika škoda.

Ako bi naša politična javnost to vedela, bi si gotovo postavila vprašanje, kako priti do režima, ki bo pomagal južnovietnamskemu prebivalstvu do prave poti v svobodno demokracijo. Ako bi pri iskanju poti, kako priti do takega režima, ne zadel prave smeri, bi si morali postaviti vprašanje, ali Vietnam sam nima ne volje in ne smisla za tako vrsto demokracije, kot je nanjo navajen svoboden svet. Morda bi se v tem motili, toda ni dolžnost Amerike, da je

za vzgojitelja narodov. Lahko bi tudi prišli do sklepa, da Amerika ne zna vzgajati v vsakem primeru azijskih narodov za politično svobodo, posebno ne vodilnih plasti takih narodov. V Južni Koreji smo to zadel, ker je tam obstajalo poleg narodne tradicije primerno razpoloženje med korejsko inteligenco in pripravljenost za potrebne žrtve.

V Južnem Vietnamu tega ni bilo. Tam je živel nekaj večjih in manjših plemen brez vsake prave politične in kulturne centrale. Iz takih plemen napraviti narod z narodno zavestjo, je pa druga pesem, ki je naša politika še ne zna prepevati. Iz tega bi se mogel roditi samo zaključek: najti odgovor na vprašanje o likvidaciji južnovietnamskega eksperimenta. Ni izključeno, da bi javna politična debata rodila prav iste zaključke, kot jih je delala zvezna vlada, toda vsa Amerika bi bila za tako politiko odgovorna in ne bi mogla validi danes odgovornosti samo na politično vodstvo dežele.

Glavno vprašanje ni torej le to, kdo je odgovoren za vietnamsko vojno, bolj važno je vprašanje, kako to, da dežela dolga leta ni vedela, kaj vse se godi za kulisami, pa bi morala vedeti, kajti vsa dežela nosi žrtve za tako politiko, ne samo Bela hiša. Mislimo, da je v tem bistvo naše današnje krize političnega zaupanja, ko vsakdo sprašuje, komu naj še kaj verjame.

Zvezna vlada ima sedaj zlato priliko, da si olajša svoj položaj. V Južnem Vietnamu bodo sedaj predsedniške volitve. Treba je jasno in nedvoumno postaviti Južni Vietnam pred izbiro, da si bo pri volitvah sam izbral svojo politično bodočnost in nosil zanjo odgovornost. Diplomatska pogajanja z različnimi predsedniškimi kandidati bodo rodila prav tako malo uspeha, kot so jih do sedaj. In vendar taka pogajanja niso čisto izključena.

I. A.

* CAS NAS VSE VOZI s svojimi takimi in takimi 'busi' (prevoznimi sredstvi) naprej in naprej. Za vsakega je neke prve postaja, kjer vstopi na "časovni bus" in neke zadnje postaja, kjer mu čas odpre duri za izstop. Cas, čas — svoje vrste "gospod in gostitelj" vseh nas. Postreže in gosti nas po določbah Omega nad nami. Določbe so nam mnogim nerazumljive — a On, ki jih je vklesal na stene življenja — že ve zakaj vse tako...

Tisti, ki se vozimo na časovnem busu tekom zadnjih (nekateri) že sedem do osem desetletij tega stoletja, se spominjamo dob zadnjih treh generacij. Dveh velikih, strašnih svetovnih vojn in več raznih vojn med malimi narodi po svetu. Kadar koli niso mogli narodi mirnim potom rešiti raznih političnih preprirov in težav, so jih reševali z meči, topovi, bombami itd. Kakor, da ni drugih zdravil in potov do miru. Zdravemu razumu in pravi pameti so obrnili hrbet, trdi sili in pesti pa prepustili reševanje težkih sitnosti in težav. Pest in sila pa le uničujeta in ubijata. Zgleda pa, da narodi še danes močni pesti in sili največ zaupajo. Razmere in okoliščine tako dokazujejo.

Vsaka vojska pa narode pouči s svojimi težavami, da vsaka vojna narodom le trpljenje prinaša. Je res, da v takih razmerah in odnosih, kakor jih ljudje med seboj povzročamo, vojna ukroti nasilneže in sitneže, ki s sebičnostmi povzročajo težave. Kadar ni drugega izhoda, je treba mir uveljavljati s palico. Toda čudno je, da tisočletja človeške družbe v teh ozirih niso dosti z vsemi težavami in trpljenjem prinesla razumevanja, da v medsebojnem ubijanju in uničevanju ne bodo narodi nikdar prišli do trajnega miru in mirnega življenja. Te džungelske narave se narodi kar ne morejo otresti.

In za naprej? Kaj nam obeta bodočnost? Kaka pota izbirajo in po kakih potih vozijo veliki narodi — kaj in kakšno bodočnost iščejo na svojih potih?

Zdrav pogled (kdor ga ima in če zna z njim prav in pošteno gledati) na sedanje gospodarske, politične in socialne odnose velikih narodov in njihovih sil, pove, da vse, predvsem seveda velike narode, pa tudi male, vodijo koristi in sebičnosti. Zelje po teh, pa največkrat ne pozna

meje. Pri teh in v takih željah vsaka država in narod le gleda, da bi bile in da so njihove sklade polne, če to kaj škoduje drugim, jih ne zanima. V tem pa se zdi pri gledanju na vse to, da poželjivostim in sebičnostim se ljudje vseh narodov kar ne morejo otresti in iznebiti. In dokler bo tako, kaj naj pričakujemo? To vprašanje je važno za nas "sedanjike", še veliko bolj pa za prihodnje rodove. Zdi se, da o vsem vsi vse pre malo premišljujemo. Nekateri premljujejo o tem, večina pa zgleda, da ne. Pri vsem tem pa ne smemo pozabiti, da čas nas vodi naprej z vsemi starimi grešnimi, gospodarskimi, političnimi, moralnimi in socialnimi napakami v neznanu bodočnosti. Kako se bomo v neznanu bodočnosti obnašali, ko se doslej v preteklosti še nikoli nismo znali popolnoma prav?

Veliko vprašanje?

Kakor razne sedanje krize in težave med velikimi in manjšimi narodi kažejo, se politična reševanja teh vračajo zopet na stara pota. To so pota, na katerih so se srečavali interesi narodov in držav vsak s svojo sebičnostjo in tajnimi zahrbtnimi željami. Na teh potih ne bodo našli srečnih in zadovoljnih izhodov iz njih. Sledile bodo krize in stiske, v teh pa se bodo rodili novi "Hitlerji in razni Mussoliniji", razni "Stalini in Hruščevi", ki bodo znali le uničevati in pokopavati vse, kar je človeštvo z delom in prizadevanji doseglo in ustvarilo. In vse uničevanje bo toliko večje, ker uničevalna sredstva so danes z vsem strašnim orožjem bolj in bolj silna in hujska. Prav o tem je pred nedolгим nekdo omenjal in poudarjal, da če pride do takega svetovnega klanja, kakor v zadnji vojni in če bodo uporabljali nova nuklearna orožja, bodo mnoge pokrajine, dežele in deli kontinentov ostali le kupi pepela in prahu...

Fant, črno gledaš v bodočnost — črno gledanje je to, zna reči marsikdo na to. Je res črno gledanje. Priznam! Ampak, ampak, ta pogled noče izpred mojih oči, ko jih pa dnevni politični in drugi dogodki postavljajo pred oči. Nekaj mi pravi: Potempevanje neba, črni oblaki, bližnji in grom, ki narašča in grozi, kaj naj vidim kaj drugega kakor vse črno? In vse to narašča in se množi od dneva do dneva bolj in bolj med velesilami, zla-

sti tistimi, ki mislijo, da jih je Bog postavil na prvo mesto, da naj vodijo narode in človeštvo.

Dal Bog, da bi bilo bolje, kakor gori omenjeno. Dal Bog, da bi vodila vse tiste, v katerih rokah je bodočnost narodov in sveta, prava Božja Previdnost v vseh bodočih političnih in drugih odločevanjih. Prosimo Boga zato pomoč, če smo jo vredni.

* K ZAKLJUČKU SE PAR REKOV IN IZREKOV:

— Stokrat boljši je tisti, ki malo obljubi, pa tisto izpolni, kakor pa tisti, ki dosti obljubi, pa nič ne izpolni...

— Spoznanje je vedno v ozadju; nikdar se spoznanje ne pojavlja pred preizkušnjo.

— Dekle so svojemu bratu nikdar tako sladko ne nasmeje, kakor se bratu drugega dekleta.

— Ako deklet stori napako, kadar se omoži, je gotovo eno ali drugo: namreč, ali je bila premlada, da bi boljše ukrenila, ali pa je bila prestara, da bi kaj boljšega ujela.

— Veselje je polovica življenja, veselje in navdušenost premagata vse težave in rodita uspehe.

— Samo "trapači Jakci" prosijo ženske, naj o tem, o čemer so govorili, molče...

— Kdor ima s čim, gre lahko v Rim in še kam drugam...

— Neke modrijan je ugotovil: Da če bi Bog ne ustvaril ženske na koncu ustvarjanja, bi mu najbrže nasprotovala v vseh zadevah pri ustvarjanju.

Pozdrav vsem, pa še drugič kaj.

R.

Slovenski novomašniki 1971

Jutri, na praznik prvakov apostolov sv. Petra in Pavla, 29. julija tl., bodo posvečeni v duhovnike letošnji slovenski novomašniki: v ljubljanski stolnici ob 9. uri, v mariborski stolnici ob 8. uri, devet novomašnikov bo posvečenih v župnijski cerkvi v Murski Soboti ob 9. uri in v svetišču v Logu pri Vipavi ob 10. uri.

Številno letošnjih slovenskih novomašnikov v domovini je visoko: 59. Bogu hvala zanje! Molimo, da bi ostali dobri! Po stanju jih izhaja 40 iz kmečkih družin, 15 iz delavskih, 2 iz obrtniških in 2 iz uradniških.

Iz naslednjega seznama novomašnikov je razvidno poleg priimka in imena vsakega še njegova starost, v katero škofijo, odnosno kateri redovniški skupini pripada in kje in kdaj bo opravil svojo slovesno novomašno daritev.

Babnik Matija (26 let), Ljubljana, nova maša: Ljubljana-Koseze, 11. jul. ob 10.30.

Bajt Ciril (24 let), Koper, nova maša: Libušnje, 4. jul. ob 10. uri.

Bizjak Jurij (24 let), Koper, nova maša: Col, 4. jul. ob 10. uri.

Bratina Alojz (29 let), nova maša: Stomaž, 18. jul. ob 9. uri.

Brce Lojze (25 let), Ljubljana, nova maša: Velika Dolina, 11. jul. ob 10. uri.

Cigala Janko (24 let), Maribor, nova maša: Solčava, 11. jul. ob 10. uri.

Dolšak Gregor (25 let), Ljubljana, nova maša: Sveti Gregor, 11. jul. ob 10. uri.

Gajšek Alojzij, lazarist, nova maša: Zetale, 4. jul. ob 10. uri.

Gider Jože (26 let), Maribor, nova maša: Tišina, 4. jul. ob 10. uri.

Glas Jože (25 let), Ljubljana, nova maša: Leskovec pri Krškem, 18. jul. ob 10. uri.

Hauptman Jože (26 let), Ljubljana, nova maša: Šmartno pri Litiji, 4. jul. ob 9. uri.

Jarc Janez (27 let), Ljubljana, nova maša: Brezovica, 4. jul. ob 10. uri.

Kavčič Lojze (24 let), Ljubljana, nova maša: Rovte, 4. jul. ob 10. uri.

Kebe Janez (29 let), Ljubljana, nova maša: Cerknica, 11. jul. ob 10. uri.

Ameriška Domovina v prvem tednu julija zaradi počitnic osebja ne bo izšla

Kot v preteklih letih tudi letos v prvem tednu julija Ameriška Domovina ne bo izšla, ker bo celotno osebje v uredništvu, upravi in tiskarni na počitnicah. Naročnike in čitatelje lista prosimo za razumevanje, ker uslužbenstvo drugače ne more do nujno potrebnih počitnic. Število osebja je premajhno, da bi moglo postopno na počitnice.

Vse tajnike in poročevalce družtev prosimo, naj svoje objave za čas, ko list ne bo izšel, pošljejo preje, da jih bo mogoče še o pravem času objaviti. Lista ne bo v tednu od 5. do 11. julija. Urad bo zaprt od 3. do 11. julija.

Kobal Lojze (25 let), Koper, nova maša: Vrhpolje pri Vipavi, 11. jul. ob 10. uri.

Kodila Janez (29 let), Maribor, nova maša: Sv. Benedikt v Slov. krajini, 11. jul. ob 10. uri.

Kralj Jakob (27 let), Ljubljana, nova maša: Raka, 11. jul. ob 10. uri.

Kraner Franc (25 let), Maribor, nova maša: Lenart v Slov. goricah, 4. jul. ob 10. uri.

Križnik Franček (27 let), Maribor, nova maša: Šmarje pri Jelšah, 4. jul. ob 10. uri.

Kužnik Jože (27 let), Maribor, nova maša: Laško, 4. jul. ob 10. uri.

Lampret Alfonz (27 let), Maribor, nova maša: Frankolovo, 25. jul. ob 10. uri.

Likar Ivan (25 let), Koper, nova maša: Otlica, 11. jul. ob 10. uri.

Mairič Marko (27 let), Celovec, nova maša: Kneža, 11. jul. (Posvečen: 4. jul. v Celovcu.)

Markuš Drago (26 let), Ljubljana, nova maša: Sentgotard, 4. jul. ob 10. uri.

Marsič Janez (34 let), salezijanec, nova maša: Beltinci, 25. jul. ob 10. uri.

Menart p. Tomaž (30 let), frančiškan, nova maša: Ljubljana-Sentvid, 4. jul. ob 9. uri.

Metelko Božidar (25 let), Ljubljana, nova maša: Sentjerne, 18. jul. ob 9. uri.

Mikuš Jože (27 let), Koper, nova maša: Gore nad Idrijo, 11. jul. ob 10. uri.

Mlakar p. Benjamin (29 let), minorit, nova maša: Sv. Trojica v Halozah, 27. jun. ob 10. uri.

Mlakar Martin (32 let), Ljubljana, nova maša: Srednja vas v Bohinju, 4. jul. ob 9. uri.

Nemec Marijan (24 let), Maribor, nova maša: Ljutomer, 11. jul. ob 9. uri.

Ogrinc p. Anton (28 let), minorit, nova maša: Vurberg, 27. jun. ob 10. uri. (Posvečen 2. apr. v Padovi.)

Ovniček Jože (28 let), Ljubljana, nova maša: Stopiče, 4. jul. ob 10. uri.

Pipan Peter (24 let), Koper, nova maša: Sežana, 18. jul. ob 10. uri.

Pivec Venčeslav (32 let), Maribor, nova maša: Sv. Trije Kralji v Slov. goricah, 11. jul. ob 10. uri.

Podobnik Tomaž (32 let), jezuit, nova maša: Rakek, 4. jul. ob 9. uri.

Potokar Franc (26 let), Ljubljana, nova maša: Cerklje ob Krki, 4. jul.

Praznik Stanko (25 let), Maribor, nova maša: Soštanj, 4. jul. ob 10. uri.

Prša p. Placid (26 let), kapucin, nova maša: Velika Polana, 8. avg. ob 10. uri.

Rajk Lojze (27 let), Ljubljana, nova maša: Radovica, 4. jul. ob 10. uri.

Rezonja Franc (24 let), Maribor, nova maša: Turnišče, 4. jul. ob 10. uri.

Rus Matej (25 let), Rim, nova maša: Rim, 16. okt.

Serec Franc (18 let), Maribor, nova maša: Murska Sobota, 18. jul. ob 10. uri.

Slapsak Ciril (28 let), salezijanec, nova maša: Sentrupert, 4. jul. ob 10. uri.

Snoj Alojz (25 let), Ljubljana, nova maša: Zagorje ob Savi, 4. jul. ob 10. uri.

Svete Andrej (26 let), Ljubljana, nova maša: Mengoš, 4. jul. ob 10. uri.

Spacapan Bogdan (25 let), Ko-

per, nova maša: Dornberk, 18. jul. ob 10. uri.

Stabuc Mirko (42 let), Maribor, nova maša: Maribor, bazilika Matere božje, 4. jul. ob 10. uri.

Tostovrnik Marko (24 let), Maribor, nova maša: Ljubno ob Savinji, 18. jul. ob 10. uri.

Trnovce Ivan (25 let), Ljubljana, nova maša: Polhov gradec, 4. jul. ob 10. uri.

Vončina Srečko (26 let), Koper, nova maša: Vojsko nad Idrijo, 4. jul. ob 10. uri.

Vrtovšek Jože (24 let), Ljubljana, nova maša: Zagorje ob Savi, 11. jul. ob 10. uri.

Zadravec Venčeslav (29 let), salezijanec, nova maša: Odranci, 11. jul. ob 10. uri.

Zajc p. Anton (26 let), minorit, nova maša: Videm pri Ptuj, 11. jul. ob 10. uri.

Zaletelj Janez (27 let), Ljubljana, nova maša: Sela-Sumberk, 4. jul. ob 10. uri.

Zamuda Jože (26 let), Maribor, nova maša: Sv. Jurij ob Ščavnici, 21. jul. ob 10. uri.

Zrim Mirko (26 let), salezijanec, nova maša: Kuzma v Slov. krajini, 4. jul. ob 10. uri.

Zupet Janez (27 let), Ljubljana, nova maša: Horjul, 11. jul. ob 10. uri.

Znidar Miha (24 let), Ljubljana, nova maša: Komenda, 11. jul. ob 9. uri.

Nagrajen slovenski znanstvenik v Britaniji

LONDON, Vel. Brit. — The Gazette, list v Bristolu v Angliji, poroča 5. junija letos: Dr. Jože Jančar, primerjatelj za duševne bolezni v Stoke Park bolnišnici, je prejel zlato medaljo in nagrado v znesku 250 funtov šterlingov, kar podeljuje Burden center za raziskavo znanstveniku, ki se specializira na polju duševne medicine v Vel. Britaniji in republiki Irski. Nagrada je bila šele drugič podeljena; za leto 1970 dr. Jančarju za 11 razprav o vzrokih in zdravljenju duševnih subnormalitet. 6 od teh je bilo publiciranih v Vel. Britaniji, ostale pa v Nemčiji, Italiji, Nizozemski, Danski in Irski.

Denar bo nagrajenec porabil za nadaljnje raziskave, kot sam pove. Razumljivo je, da je zlasti v Bristolu in med psihiatri nagrada zbudila veliko zanimanje. Isti list je že 20. marca prinesel dajši članek o njem in njegovem delu pod naslovom "Pionirji danes".

Dvoje znamenitih mož, ki izpopolnjujeta drug drugega. Oba sta za svoje delo znana danes po vsem svetu, saj sta skupno imela že nad 70 predavanj v zadnjih 10 letih na mednarodnih konferencah. Dr. Jančar ne more povotovati, zato dr. Heaton Ward bere njegove razprave. Znana sta zlasti v industrijski terapiji, ki sta jo začela in v mnogih drugih novih načrtih, kako pomagati duševnim bolnikom. Dr. Jančar je v tem času izdal nad 40 razprav in napisal dve knjigi.

Tudi mi čestitamo slovenskemu znanstveniku v tujem svetu! I. K.

Mostni velikan

SAN FRANCISCO, Calif. — Most preko Zlatih vrat je 8,949 čevljev dolg, med obema glavnima opornikoma je 4,000 čevljev razdalje. Dviga se 746 čevljev nad vodno površino zaliva in Pacifika.

STEFAN ZWEIF:

Skrivnost, ki žge

Komaj se je upal kaj vprašati in njegov glas je zvenel vročično razdraženo. Njegova hitra domišljija mu je k pripovedovanju sproti čarala slike. Videl je svojega prijatelja visoko gori na slonu s škrlatno odejo, desno in nato nenadoma tигра, ki je reže čih se zob skočil iz džungle ter je slona s šapo udaril na rilec. Sedaj je baron pripovedoval še zanimiveje, kako zvito na primer love slone, tako da s pomočjo starih, ukročenih živali izvabljajo v pregraje mlade, divje in nebrzdane. Otrokove oči so žarele od ognja. Tedaj je mama nenadoma pogledala na uro in rekla: "Neuf heures! Au lit!" Bilo mu je, kakor da se je pred njim zablskal nož, ki je padel na tla.

Edgar je od strahu pobledel. Za vse otroke je to, če jih pošljejo v posteljo, strašna beseda, ker je zanje to javno ponižanje pred odraslimi, priznanje, žig detinstva, majhnosti in otroške potrebe po spanju. Toda kako strašna je bila ta sramota v tem najzanimivejšem trenutku, ko je moral radi nje zamuditi tako nezasišane reči.

"Le še eno, mam, to o slonih, le to mi dovoli, da slišim!" Hotel je moledovati, a se je brž spomnil na svoj novi ponos odraslega. En edini poizkus je še tvegati. Toda njegova mati je bila danes značilno stroga. "Ne pozno je že. Le pojdi gor! Sois sage, Edgar. Ti bom že čisto točno ponovila vse zgodbe gospoda barona."

Edgar se je obotavljal. Navadno ga je njegova mati vedno spremljala v posteljo. Toda pred prijateljem ni hotel prositi. Njegov otroški ponos je hotel temu glavnemu odhodu rešiti še videz prostovoljnosti.

"Da zares, mama, povedala mi boš vse, vse! To o slonih in vse ostalo!"

"Da, moj otrok."
"In takoj! Se danes!"
"Da, da, zdaj pa le pojdi spat. Pojdi!"

Edgar je občudoval samega sebe, da se mu je posrečilo podati roko baronu in svoji materi ne da bi zardel, čeprav mu je jok tičal že čisto gori v grlu. Baron mu je prijateljski stresel čop, kar mu je na napetem obrazu še vsililo smehljaj. Nato pa je moral brž odhiteti k vratom, sicer bi videli, kako so mu čez lica tekle debele solze.

SLONI

Mati je ostala še nekaj časa z baronom doli pri mizi, a govorila nista več o slonih in lovu. Rahla zatočnost, neka hitro rastoča zadrega se je prikradla v njun pogovor, odkar ju je deček zapustil. Naposled sta odšla tja čez v vežo in sedla v kot. Baron je bil zapeljivši ko kdajkoli, njo samo je nekaj kozarcev šampanjca nekoliko omamilo in pogovor je kmalu postal malce nevaren. Baron prav za prav ni bil lep, le mlad je bil in njegove oči so zelo moško zrle iz temno poltega, odločnega deškega obraza s kratko pristrizhenimi lasmi; njegove živahne, skoro nepristojne kretnje so ji zelo ugajale. Rada ga je gledala zdaj od blizu in se tudi ni več bala njegovega pogleda. Toda polagoma se je prikradla v njegove besede drznost, ki jo je rahlo zmedla; nekaj, kar je bilo podobno seganju po njenem telesu, kakor da bi jo otipaval, pa zopet prenehaj, nekaj nedoumljivo pohotnega, kar ji je pognalo kri v lica. Nato pa se je zopet smehljaj neprisljano kakor deček in s tem dal vsem tem majhnim poželenjem lahkoten žar otroške šale. Večkrat se ji je zdelo, da mora kako besedo ostro zavrniti, toda kaketna po naravi je za temi majhnimi pohotnostmi pričakovala še več. Ta smela igra jo je nazadnje tako zapeljala

da ga je skušala celo posnemati. V njenih očeh so pobjiskavale kratke, plapolajoče obljube, v besedah in kretnjah se mu je že predajala ter dopuščala celo njegovo približevanje. Na ramah je večkrat začutila toplin in utripajoč dah njegovega glasu. Kakor vsi igralci sta zobjela na čas in se tako zatopila v vroči pogovor, da sta se preplašila šele, ko so začele o polnoči v veži ugašati luči.

Skočila je v prvem strahu takoj pokonci in nenadoma začutila, kako drzno daleč se je spustila. Igra z ognjem ji sicer ni bila tuja, toda zdaj je v svojem razdraženem nagonu začutila, kako blizu je že bila ta igra resničnosti. Z grozo je zaznala, da se ne čuti več popolnoma varne, da je nekaj v njej pričelo drseti in se boječe obračati proti vrtnicu. V glavi ji je vse valovilo od strahu, vina in vročih besed. Nekak neumen nesmiseln strah jo je napadel, tisti strah, ki jo je obšel že nekakrat v njenem življenju v takih nevarnih trenutkih, a še nikdar tako omotično in nasilno. "Lahko noč, lahko noč. Jutri zjutraj pa na svidenje," je naglo rekla in hotela zbežati. Zbežati ne toliko pred njim samim kakor pred nevarnostjo tega trenutka in pred novo, tujo negotovostjo v sebi sami. Baron pa je z nežno silo obdržal roko, ki mu jo je nudila v slovo in jo poljubil ne samo enkrat, kakor bi bilo dovoljeno, temveč štirikrat ali petkrat. Pri tem je trepetaje šel z ustnicami od koncev drobnih prstkov do zapestja in ona je rahlo drgetala, ko je čutila, kako jo njegovi ostri brki žgačejo po roki. Topel in tesne občutek se je širil od tod s krvjo po vsem telesu, strah se je vzbudil, udarjal preteče na sence, njena glava je gorela. Strah, oni nezmišeln strah je zdaj stresal vse njeno telo in naglo mu je odtegnila roko.

"Ostanite vendar še trenutek" je šepetal baron. A že je zbežala od tod z oklevajočo naglico, ki je pričala o njenem strahu in zmedenosti. Bila je zdaj tako razdražena kakor je hotel on čutila je, kako je bilo vse v njej zmedeno. Neusmiljeno žgoči strah, da bi ji moški spodaj mogel slediti in jo je gnal dalje, a obenem, še v begu, se je že kesala, da tega ni storil. V tej uri bi se bilo moglo zgoditi to, kar si je že nekaj let podzavestno želela: pustolovščina, ne samo bežno dražeče lažno ljublja, a se mu je doslej vedno v zadnjem hipu izmaknila; velika in nevarna pustolovščina, ne samo bežno dražeče ljubimkanje. Toda baron je bil preponos, da bi tekla za ugodnim trenutkom. Preveč si je bil svest zmage, da bi si to ženo vzel kot ropar v njenem slabešem, od vina omotičnem trenutku. Nasprotno, poštenega igralca miška le boj in predaja pri polni zavesti. Ubežati mu itak ne more več. Opazil je, da ji je pekoči strup že utripal po žilah. Na vrhu stopnic je obstala in pritiskala roko na srce ki ji je močno utripalo. Odpočiti se je morala za trenutek. Zivci so ji odpovedali. Iz prsi se ji je izvil vzdihljaj, izraz pomirjenja, da je ušla nevarnosti, deloma pa tudi obžalovanja; toda vse to je bilo zmedeno in ji je v krvi plalo dalje le kot rahla omotica. Kakor pijana se je z na pol zaprtimi očmi dotipala do svojih vrat in se oddahnila, ko se je z roko dotaknila mrzle kljuge. Šele zdaj se je čutila varno!

(Dalje prihodnjič)

Obilo vrst jabolk

WENATCHEE, Wash. — Na vsem svetu je znanih preko 2000 vrst jabolk, od tega jih uspeva v ZDA okoli 1000 vrst.

Jože Grdina:

Po stopinjah Gospodovih

(Nadaljevanje)

Po razgovoru s sestro Leopoldo ji sežem v roko, se ji zahvalim, ker se je odzvala mojemu vabilu in prišla, da sva se marsikaj pogovorila. Potem grem nekoliko dalje, kjer je vhod na Litostrotos, nato nizdol po stopnicah, kjer je v nižini, okrog katke 3 metre z debelimi kamnitimi ploščami tlakovan prostor: evangelijski Litostrotos, na katerem je Poncij Pilat obsodil Jezusa v smrt na križu. Res znameniti kraj, kateremu prednjačita samo Kalvarija in Božji grob. Litostrotos ima to prednost da je v originalu. Skalo Kalvarije so obsekali, ko so postavljali baziliko, vrh Kalvarije pokrivajo kamnite plošče. Prav tako je pri Božjem grobu, kjer pokriva kraj, kjer je Gospod ležal, marmornata plošča, Litostrotos pa je ostal v originalu. Kakor so našli, tako so pustili: nič olepšavali, nič spremenili. Je prav tako, kot je bilo na Veliki petek, ko je po tem tlaku ves razmesarjen od bičev in s trnjevo krono na glavi stopal Jezus Kristus in je na tem tlaku sprejel križ in ga vdano nesel na Kalvarijo: Vse je v originalu.

Kdo ne bo s spoštovanjem in zanimanjem stopil na ta res tako sveti kraj, katerega je tako obilno polila presveta Rešnja Kri Jezusa Kristusa. Ko stopaš po tem tlaku, si lahko gotov, da stopaš res po Njegovih stopinjah, v zavesti, da je tod hodil Sin božji, druga božja oseba Presvete Trojice.

Tu sem so ga Judje pripeljali pred Pilata, od tu k Herodu, potem pa zopet nazaj k Pilatu, kjer so ga tožili in zahtevali smrtno obsodbo. Križaj ga! so rjuli. Pilat je brž videl, za kaj gre. Jasno je videl judovsko zlobo in Jezusovo nedolžnost. Pilat

tu se je Jezus očitno smilil; hotel ga je izpustiti. Ni šlo. Da se izogne kruti obsodbi smrti na križu, ga da bičati. Vsega razmesarjenega s trnjevo krono na glavi ga pokaže Judom rekoč: Glejte, človek! Pilat je mislil, da bo s tem ganil trda judovska srca. Kaj še! Pilat se je tukaj zmotil.

Sv. Janez v svojem evangelijski piše: "Ko so ga zagledali veliki duhovniki in njih služabniki, so zavpili: Križaj ga, križaj ga!" Pilatu pa to ni šlo v račun, očitno se mu je to gabilo, pa jim reče: "Vzemite ga vi in ga križajte; zakaj jaz ne najdem na njem nobene krivde." Judje niso odnehali, pa so odgovorili: "Mi imamo postavbo in po postavi mora umreti, ker se je delal Sina božjega." Pilat se je še bolj zbal. In je spet šel v sodno hišo in rekel Jezusu: Odkod si ti? Jezus mu ni dal odgovora. Reče mu tedaj Pilat: Meni ne odgovarjaš? Ali ne veš, da imam oblast te križati, in imam oblast te oprostiti? Jezus mu je odgovoril: "Nobene oblasti bi ne imel nad mano, če bi ti ne bilo dano od zgoraj; zato ima tisti, ki me je tebi izročil, večji greh."

Odslej si je Pilat prizadeval, da bi ga oprostil. Judje pa so vpili: Ako tega oprostiš, nisi cesarjev prijatelj; vsak, kdor se dela kralja, se cesarju upira. Ko je Pilat slišal te besede, je privedel Jezusa ven in sedel na sodni stol na kraju, ki se imenuje Litostrotos, po hebrejsko pa Gabata. Bil je pa dan pripravljana na pasho, okoli šeste ure. In rekel je Judom: Glejte, vaš kralj! Ti pa so zavpili: Proč, proč; križaj ga! Pilat jim je rekel: Vašega kralja naj križam? Odgovorili so veliki duhovniki: Nimamo kralja razen cesarja! Tedaj im ga je izročil, da bi ga križali."

Tako opisuje ta sodni proces evangelist sv. Janez, ki je bil sam navzoč pri procesu, kakrš-

nega svet še ni videl: Judje so svojo nepopustljivo zahtevo dosegli, da je bil križan Jezus Kristus. Danes se sicer izgovarjajo: Rimljani so krivi, oni so ga obsodili in križali. Ne mi. Hinnavci, ko je vendar iz celega procesa razvidno, da so Jezusove smrti na križu krivi Judje. Spreobrnjeni Jud Alfonz Marija Ratisbone je to po spreobrnjenju sam priznal in je molil: Oče, odpusti jim...

Na Litostrotos sem stopil tisto popoldne ob času, ko so pripravljali oltar za sv. mašo. Ta je bil dokaj preprost. Preko kamnitih plošč originalnega Litostrotosa so postavili dolgo mizo, jo opremili z vsem potrebnim za sv. mašo, nakar je pristopil duhovnik, ki je ob asistenci drugih duhovnikov opravil daritev sv. maše po obredih Velikega petka. Nato je sledilo razkrivanje križa. Po obhajilu duhovnika je sledilo obhajilo vernikov in smog drug za drugim prejeli sv. obhajilo na Litostrotosu. Pač velik nepozabni dogodek na kraju, kjer je Poncij Pilat obsodil Jezusa Kristusa v smrt na križu, ki ga moreš doživeti le na Veliki petek.

Naj navedem, kaj pravi o odkritju tega kraja rev. Vincent, ki se je 10 let trudil za odkritje teh prostorov. On piše:

"Egipčanski grobovi so šli skozi zgodovino. Atene in Rim sta čuvala svoje templje in spomenike: toliko knežjih palač je ušlo porušenju. Samo sijajna palača — trdnjava Antonia je izginila po 75 letih, potem ko je bila zgotovljena. Če zasledujemo zgodovino stare trdnjave Baris, lahko vidimo, kako se je večala od dneva, ko je Herod vsekal v živo skalo temelj, na katerega je pozidal to veličino. Herodovi arhitekti so tam delali z vsem svojim umom; med tem ko je dolga leta tisoče ljudi sekalo bloke, stebre in oboke, stopnišča in kamnite mize, katerih ruševine nam rišejo mogočnost in harmonijo te stavbe.

Bog je pripravil s pomočjo človeških rok prestol svojega Sina. Na stopnišču pretorija je moral Pilat pokazati množico vzor človeka ter primer prave človekoljubnosti, kakršen je izhajal od Boga: Kralj resnice, Kralj mogočnosti. Če bi On hotel, bi mu poslal Njegov Oče trume angelov, ki bi razgnale rimsko spremstvo in kričečo judovsko množico. Toda On je bil Kralj bridkosti, ki ga je Oče pokazal ubogemu zavrženemu človestvu. Človek bridkosti je spoznal trpljenje. Potem je vloga Antonije bila končana.

Mogočnejši tega sveta, ki so brezbržni, ne smejo več imeti v posesti te kraje, kjer je bilo prelito toliko krvi Jezusove in kjer je bil proglašen za Kralja. Po osemnajst stoletjih so temelj prestola, kamor je stopil Jezus, lahko odkrili iz razvalin, pod katerimi je ležal, kakor da je izginil, do dneva, ko je eden od potomcev onih, ki so zatajili Kristusa in ga je vodila Brezmadežna Devica, kupil ta košček

razvalin. Kdo bi domneval tedaj, da bo ta tlak iz plošč ostal skoro nedotaknjen; zaščiten po teh nakopičenih razvalinah brez izrazite oblike, preko katere so padle potem še arabske razvaline in razpadajoče zidovje iz suhega kamna. Ko je bilo po hudih naporih vse dvignjeno, je del lepega tlaka zagledal beli dan.

Kakšno čudo! Lahko se razume goreč vzklik očeta Marije Alfonza Ratisbonne: "Čudež Litostrotosa je večji, kakor oni od 20. januarja 1842. Marija me je vodila za roko! To je na teh krajih, kjer je kri Jezusa Kristusa bila prelit in je bogomorno ljudstvo kričalo: Njegova kri naj pride na nas in naše otroke!"

(Dalje sledi)

Gierek je predložil Poljski novo petletko

Prvo mesto v novem gospodarskem načrtu sta dobila lahka industrija, ki dela za ljudske potrebe, in poljedelstvo z živinorejo.

VARSAVA, Polj. — Novi režim E. Giereka očita predniku Gomulki, da se je preveč držal stalinistične miselnosti in dal v gospodarstvu preveč prednosti težki industriji, vse druge gospodarske veje pa zanemaril. Da ne bo ostalo le pri besedah, je pokazal z novo petletko, kjer so prišle na prvo mesto potrebe lahke industrije poljedelstva. Tudi za nove stanovanjske bloke se bo dobil denar v duhu nove petletke.

Režim trdi, da so potrebe med seboj uravnotežene in da ne bo nobena panoga javnega življenja imela privilegijev na račun druge. Režim bo tudi gledal, da želena ne ostane brez uvoza vsega, kar se ne proizvaja doma.

Poljaki seveda ne bi bili Poljaki, ako se ne bi takoj oglašili kritiki nove petletke. Se sicer skrbno varujejo, da bi se sklicevali na Gomulko, toda odkrito trdijo, da je petletka prenapeta in za investicije ne bo zadosti denarja. Ako bo zmanjkalo investicij, bo pa zopet grozila križa kot lansko leto.

Novi režim dela tudi red v vrhovih. Tam je Gierek že poslal v pokoj mnogo zagovornikov Gomulkega režima, pa tudi Kralj bridkosti, ki ga je Oče pokazal ubogemu zavrženemu človestvu. Človek bridkosti je spoznal trpljenje. Potem je vloga Antonije bila končana.

Mafijo preselili na Sardinijo

ASINARA, It. — Pod močnim policijskim varstvom so izkrcali tu 15 vodilnih članov Mafije, ki so jih umaknili z otoka Filicudi, ko se je tamkajšnje prebivalstvo njihovi navzočnosti na svojem otoku tako odločno uprlo.

Zupan bližnjega mesta Porto Torres je preselitev mafijcev na Asinara obsodil in trdi, da bo to hudo škodovalo tujskemu prometu na otoku. Asinara ima že od leta 1896 javno kaznilnico, pa vendar tudi kar precejšen tujski promet. Leži neposredno ob Sardiniji.

Nemški parlament odobril nakup Phantom letal

BONN, Nem. — Nemški parlament je odobril kupčijo, ki jo je sklenila nemška vlada za nakup znanih vojnih letal Phantom. Cena za letala se je sicer zvišala, toda vlada ni hotela čakati, kajti kupčija je pravzaprav posledica sporazuma med obema vladama, med Bonnom in Washingtonom, da Nemčija nakupi vojni material za dolarje, ki so se zadnje mesece zatekli v nemške banke, pa jih nemško gospodarstvo pravzaprav ne rabila. Vrednost nakupa znaša \$1,1 bilijon.

V Vzhodni Nemčiji v novembru volitve v ljudsko zbornico

BERLIN, Nem. — Pravzaprav bi morale biti volitve že v septembru, kajti takrat poteče mandat sedanji "ljudski zbornici", kot se imenuje v Berlinu reči parlament. Volitve bodo 14. novembra, da bo novi generalni tajnik Honecker imel dosti časa, da nabere "prave kandidate" in pošlje v pokoj vse priveske W. Ulbrichta. V ljudsko zbornico utegne priti dosti novih obrazov, toda duh ljudske zbornice bo ostal na liniji.

Alge za hrano

Enocelične zelene alge z visokim odstotkom proteinov so v ZR Nemčiji uspešno preizkusili kot bolniško hrano za paciente, ki imajo posledice zaradi pomanjkanja beljakovin.

Zdaj razmišljajo o možnosti, da bi pridobivali te alge in jih industrijsko predelovali kot dodatek k hrani indijskega prebivalstva.

— V Indiji je okoli 8,000 javnih bolnišnic.

HELP WANTED

HELP WANTED

Overseas job opportunities

High pay - Travel - Adventure
861-1886
19 Offices Nationally
WORLDWIDE OVERSEAS SERVICES INC.
2800 Euclid Ave. Suite 225
Cleveland, Ohio 44115
(134)

MALI OGLASI

V najem

5-sobno neopremljeno stanovanje se odda v svetovidski okolici. Za pojasnila kličite od 9. dop. do 5. pop. 881-2345.

(125)

WILLOUGHBY

Modern 2-3 bedroom, adults, \$155 - \$165 a month.
Call 946-9699

(126)

Hiša naprodaj

Bungalow, 3 spalnice v fari sv. Lovrenca. Nova kuhinja. \$14,900. Kličite 883-1049.

(127)

Hiša naprodaj

Naprodaj je dobra enodružinska hiša s 3 spalnicami na 1034 E. 61 St. Oglasite se osebno po dvanajsti uri — opoldne.

(128)

V najem

5-sobno prebarvano stanovanje, kopalnica, pokrita veranda, zgoraj, se odda odraslim, novoporočenim ali z odraslimi otroci, na 6815 Edna Ave. 391-7329

(128)

Stanovanje oddajo

4-sobno stanovanje v bližini sv. Vida oddajo s 1. julijem starejšim, mirnim ljudem.
Kličite 881-9947

(127)

Naprodaj

4-družinska hiša v izvrstnem stanju, aluminijasta obloga, tri 4-sobna stanovanja, in lastnikovo 6-sobno stanovanje in kopalnica. Dohodek \$7,000 letno, blizu West Side pri I-71. Cena \$28,500. Kličite lastnika 281-7375 od 6. do 8. zvečer.

(129)

Prijatelj's Pharmacy

IZDAJAMO TUDI ZDRAVILA ZA RAČUN POMOČI DRŽAVE OHIO ZA OSTARELE
AID FOR AGED PRESCRIPTIONS
St. Clair Ave. 6818 S. 361-4112

Naprodaj

zofa (couch), in kuhinjska peč.
Kličite IV 6-6394

(24,28 jun)

Barvanje vseh vrst

Za barvanje hiš, znotraj in zunaj, po ugodnih cenah, kličite po 6.30 zvečer do 8. zvečer tel. 391-6582.

(129)

PREDSEDNISKI KANDIDAT? — Podpredsednik Južnega Vietnama Nguyen Cao Ky je objavil, da bo kandidiral za predsednika. Če bo pri napovedi vztrajal, še ni znano. Na sliki ga vidimo na tiskovni konferenci v Saigonu.

GLASBENO NADARJEN — Delfin Jetto v Sea World v Aurori, Ohio, rad posluša glasbo. Ko je marin zaigral na svojo trobento, je priplaval k njemu in se dvignil iz vode, kot kaže slika.

ALEXANDRE DUMAS;

Grof Monte Cristo

"In se bojiš, da bi bila lahko nesrečna?"

"Da."

"Ti Franca d'Epinay ne ljubiš?"

"Ne, ne, ne."

"Torej si zelo žalosten, moj dobri oče?"

"Da."

"Torej čuj!" pravi Valentina, poklekne pred Noirtierja in mu ovije roko okoli vratu. "Tudi jaz sem zelo žalostna, kajti tudi jaz ne ljubim gospoda d'Epinay."

Zarek veselja se posveti v dedovih očeh.

"Ali se spominjaš, kako hud si bil na me, ko sem hotela iti v samostan?"

Drobno starčevo trepalnico omoči solza.

"Glej," nadaljuje Valentina, "to sem hotela storiti samo zato, da bi se izognila tej močitvi, ki me tira do obupa."

Starčevo dihanje postane hropeče.

"Torej dela ta možitev tudi tebi mnogo žalosti, dobri oče. O moj Bog, če bi mi ti mogel pomagati, če bi mogla z družinimi močmi preprečiti njune načrte! Toda ti si proti njim preslab, ti, katerega duh je tako živahen, katerega volja je tako trdna! In če se je treba bojevati, si slaboten kakor jaz, da še slabotnejši. Ah, kako mogočen pokrovitelj bi mi bil ti v dnevih svoje moči in svojega zdravja; toda zdaj me samo še lahko razumeš in se z menoj veseliš ali žalostiš; to je poslednja sreča, katero mi je pozabil vzeti Bog z vsem drugim."

Pri teh besedah dobe Noirtierjeve oči izraz take globoke jeze, da se zdi deklici, da čita v njih besede:

"Motiš se, jaz storim za te lahko še jako mnogo."

"Ti še lahko za me kaj storiš?" ponovi Valentina.

"Da."

Noirtier dvigne svoje oči proti nebu, znamenje, da ima neko željo.

"Kaj hočeš, dobri oče?"

Valentina trenotek pomisli in mu pove glasno svoje misli. Starček zanika vse, kar mu navede, tako da pravi končno Valentina: "No, ko sem tako slaboumna, se morava zateči k drugemu sredstvu!"

Zdaj imenuje od začetka abecede vse črke ter pri tem pozorno opazuje oči hromega deda; pri črki N Noirtier zamiži.

"Ah," pravi Valentina, "starček, katere želiš, se pričrta s črko N; opravi mi tvoj torek s to črko. Poglejva torej, kaj ima va še pristavit k nji. Na, ne, ni, no..."

"Da, da, da," odvrne starček.

"Torej no..."

"Da."

Valentina poišče slovar, katerega položi na pult pred svojega deda; odpre ga, in ko vidi, da so starčeve oči uprte na liste, drseti s prstom po predelkih ob besedah navzdol.

Tako sta delala že šest let, odkar je bil Noirtier v tem stanju, in Valentina se je navadila tega že tako, da je našla besedo, katero je imel v mislih starček, skoro prav tako hitro kakor bi jo mogel poiskati v slovarju sam.

Pri besedi 'notar' ji da Noirtier znamenje, naj obstane.

"Notar" pravi ona, "ti torej želiš notarja, oče?"

Starček potrди, da res želi notarja.

"Torej naj pošljem po notarja?" vpraša Valentina.

"Da," ji odvrne ded.

"Ali sme to vedeti moj oče?"

"Da."

"Ali hočeš notarja zelo kmalu?"

"Da."

"Potem pošljem ponj takoj, dobri papa. Ali je vse, kar zahtevaš?"

"Da."

Valentina pozvoni, da prikljče slugo, kateri bi šel prosit gospoda ali gospo Villefort, naj pride k dedu.

"Ali si zadovoljen?" vpraša Valentina. "Da... to tudi mislim... tega ni bilo lahko najti."

In mlada deklica se nasmehlja starcu, kakor bi se mogla nasmehljati otroku.

V tem pride gospod Villefort, ki ga je poklical Barrois.

"Kaj ukazujete gospod?" vpraša hromega starca.

"Oče," pravi Valentina, "ded želi notarja."

Pri tej čudni in zlasti nepričakovani zahtevi se gospod Villefort spogleda z očetom.

"Da," odvrne ta s trdnostjo, ki pokaže, da je s pomočjo Valen-

tine in svojega starega sluge, ki je zdaj tudi že vedel, o čem se govori, pripravljen za boj.

"Vi zahtevate notarja?" vpraša Villefort.

"Da."

"Zakaj?"

Noirtier ne odgovori.

"Toda kaj rabite notarja?" vpraša Villefort.

Starčev pogled ostane nepremičen, torej nem, kar ima pomeniti toliko kakor: "Jaz vstrajam pri svoji zahtevi."

"Da nam bode te nagajali?" pravi Villefort. "Ali se izplača?"

"Vendar," pravi končno Barrois s trmasto vstrajnostjo starih slug, "če gospod zahteva notarja, je pač gotovo, da ga potrebuje. Torej grem in mu ga pripeljem."

Barrois je pripoznaval svojim gospodarjem samo Noirtiera in nikdar pripustil, da bi se zgodila kaka stvar proti njegovi volji.

"Da, notarja hočem," pravi izjavljajoči starček pogled, v katerem je bilo jasno čitati:

"Videti hočem vendar, če se mi kdo drzne odreči to, kar zahtevam."

"Ker vsekakor hočete notarja, naj gredo ponj; toda opravičim mu sebe in tudi vas, kajti to bode zelo smešen prizor."

"To nič ne de," pravi Barrois; "jaz grem na vsak način ponj in ga pripeljem."

In triumfujoče se stari sluga oddalji.

II.

Oporoka.

V trenutku, ko Barrois odide, pogleda Noirtier Valentino s hudobnim, izrazovitim pogledom. Mlada deklica ta pogled razume, in razume ga tudi Villefort, kajti na njegovo čelo leže oblak in obrvi se mu nagubajo.

Vzame si stol in pokaže s tem, da hoče notarja počakati.

Noirtier ga gleda čisto mirno, toda skrivaj pogleda Valentino in ji pove s tem pogledom, naj se ne vznemirja in naj tudi ostane.

Čez tri četrt ure se vrne sluga z notarjem.

"Gospod," pravi Villefort po prvem pozdravu, "poklicani ste

h gospodu Noirtierju de Villefort, katerega vidite tu pred seboj; celo telo mu je ohromelo, da ne more rabiti niti svojih udov, niti svojega glasu, in samo nam je mogoče, da spoznamo za silo njegove misli."

Noirtier namigne Valentini z očmi, naj pride k njemu, ter se sporazume ž njo na tako resen in zapovedujoč način, da ta na mestu reče notarju:

"Jaz, gospod notar, razumem vse, kar hoče povedati moj ded."

"To je res," pravi Barrois, "vse, čisto vse, kakor sem povedal gospodu notarju že med potom."

"Oprostite, gospod, in tudi vi, gospica," pravi notar Villefortu in Valentini, "to je eden onih slučajev, v katerih javni uradnik ne more storiti ničesar brez velike odgovornosti. Prvo, kar se zahteva, da je kak akt veljaven, je prepričanje notarjevo, da voljo onega, kateri da ta akt izvršiti, prav razume. Nikakor pa si ne morem biti svest, kaj je nememu klijentu prav in kaj ne, in ker mi predmet njegovih želj ne more biti jasen, ker je mutast, jaz ne morem imeti tu ničesar opraviti, in kar bi storil, bi bilo protipostavno."

Notar napravi korak, da bi odšel. Neopažen smehljaj triumfa zaigra na ustnicah kraljevega prokuratorja.

Noirtier po pogleda Valentino s tako bolestinim izrazom, da zastopi deklica notarju pot.

"Gospod," pravi, "jezik, katerega govorim s svojim dedom jaz, je tako lahek, da ga lahko razume vsakdo; in v nekaj minutah vas lahko naučim tega jezika. Česa vam je treba, gospod, da lahko uradujete tukaj z mirno vestjo?"

"Da bode nameravani akt veljaven, gospica," odvrne notar, "je treba pred vsem bolnikovega odobrenja. Človek lahko napravijo oporoko, če je bolan telesno, a da jo more napraviti, mora biti zdrav duševno."

(Dalje prihodnjič)

Le malo za zdravila

Ricinusovo olje rabijo sorazmerno le malo za zdravila, največji del ga porabi industrija.

JULIJ						
Sa	Mo	Ta	Wo	Th	Fr	Sa
					1	2
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

KOLEDAR društvenih prireditev

JULIJ

1. — Štajerski klub priredi piknik na Slovenski pristavi.

11. — Misijonska znamkarska akcija priredi piknik na Slovenski pristavi v korist slovenskih misijonarjev.

11. — Belokranjski piknik v Zeleni dolini.

14. — Klub slovenskih upokojencev v Euclidu priredi piknik na farmi SNPJ.

17. — Perry Home Owners Assn. priredi ples nazvan "Little Europe Dance" v zgornji dvorani Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave. Igrala bosta J. Pecon in L. Trebar od 8. do polnoči.

18. — Društvo KRAS št. 8 ADZ priredi piknik v parku ADZ v Leroyju, Ohio. Pričetek ob dveh popoldne.

18. — Piknik DSPB Tabor na Slovenski pristavi.

25. — Slovenska šola v Collinwoodu priredi piknik na Slovenski pristavi.

AVGUST

1. — Slov. športni klub priredi piknik za svoje člane na Roundup Lake.

1. — Federacija KSKJ društev priredi letni Ohio KSKJ dan v parku sv. Jožefa na White Rd.

4. — Federacija klubov slov. upokojencev priredi piknik na farmi SNPJ.

8. — Štajerski klub priredi piknik v Zeleni dolini.

8. — Plavalne tekme in piknik na Slovenski pristavi.

14-15. — Tekmovanje v balinanju v SDD na Recher Ave.

15. — Katoliški veterani Post 1655 priredi piknik na St. Clairju. Pazite na podatke.

22. — Fara Marije Vnebovzete priredi Žegnanjski festival v šolski dvorani.

22. — Društvo Najsv. Imena pri Sv. Vidu priredi piknik na Saxon Acres na White Rd.

22. — Društvo sv. Ane št. 4 ADZ priredi piknik na izletniških prostorih ADZ v Leroyju ob 60-letnici društvenega obstoja.

22. — Društvo Triglav v Milwaukee priredi v parku Triglav piknik s športnim dnem.

SEPTEMBER

5-6. — Piknik Slovenske pristave.

12. — Društvo sv. Jožefa št. 169 KSKJ bo obhajalo 50-letnico svojega obstoja.

19. — Oltarno društvo fare sv. Vida priredi kosilo od 11.30 do 2. pop. v farni dvorani pri Sv. Vidu.

19. — Večerja in ples pri SDD na Recher Avenue.

19. — Vinska trgatave na Slovenski pristavi.

25. — PAR-FI mladi odrasli klub priredi IV. letni Polka Holiday v avditoriju pri Sv. Vidu.

26. — Podružnica št. 50 SZZ proučavi 40-letnico obstoja s kosilom in plesom v SDD na Recher Avenue.

26. — Društvo Slovenskih protikomunističnih borcev, Cleveland, priredi romanje v Frank, Ohio.

OKTOBER

2. — Ameriška Bratska Zveza

priredi večerjo in ples v SDD na Recher Avenue.

2. — DSPB Tabor priredi družabni večer v Slov. domu na Holmes Avenue.

3. — Kulturna društva v Euclidu priredijo koncert v SDD na Recher Avenue.

9. — Društvo Slovenskih protikomunističnih borcev, Cleveland, priredi Družabni večer v farni dvorani pri Sv. Vidu.

10. — V SDD na Recher Avenue pripravi S.Z.Z. št. 14 domačo "card party" ob 3. pop.

17. — Občni zbor Slovenske pristave v Lobetovi dvorani na Slovenski pristavi.

24. — Klub Ljubljana priredi v SDD na Recher Avenue večerjo in ples. Začetek ob 5. Igra John Grabnar.

24. — Oltarno društvo fare Marije Vnebovzete priredi ob 2.30 popoldne v cerkveni dvorani "card party".

30. — Štajerski klub priredi martinovanje v avditoriju sv. Vida.

31. — Praznovanje slovenske zastave in narodnega praznika ob 3. popoldne v farni dvorani pri Sv. Vidu.

NOVEMBER

6. — Klub slov. upokojencev v Newburghu priredi letni banket v SND na E. 80 St. Začetek ob 5. uri.

7. — Glasbena Matica poda svoj jesenski koncert v SND na St. Clair Ave. Začetek ob 4. popoldne.

13. — Belokranjski klub priredi tradicionalno martinovanje v veliki dvorani Slovenskega narodnega doma na St. Clair Avenue.

21. — Fara Marije Vnebovzete priredi Zahvalni festival v šolski dvorani.

20. in 21. — "Jesenski dnevi" pri Sv. Vidu.

21. — Jadran poda koncert ob 3.30 pop. v Slovenskem delavskem domu na 15335 Waterloo Rd.

21. — Pevski zbor Planina priredi koncert v SND na Stanley Avenue na Maple Heights. Začetek ob 4. popoldne.

28. — Dawn Choral Club SZZ priredi ob 4. popoldne koncert v SDD na Recher Avenue.

DECEMBER

5. — Dr. Gržinčičeva opereta "MIKLAVŽ PRIHAJA" v

treh dejanjih v popolni izvedbi pod vodstvom avtorja v dvorani Slov. doma na St. Clair Ave.

5. — Pevski zbor Slovan poda svoj jesenski koncert v SDD na Recher Avenue. Začetek ob 4. pop.

31. — SDD na Recher Avenue priredi SILVESTROVANJE v svojih prostorih.

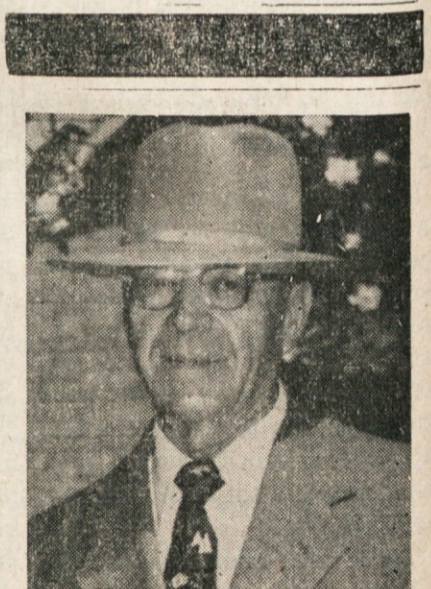
JANUAR

15. — Slov. športni klub priredi svoj običajni zimski ples v Slov. domu na Holmes Ave.

22. — "Pristavska noč" v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Avenue.

JUNIJ

11. — Društvo Presv. Srca Jezusovega št. 172 KSKJ praznuje 50-letnico obstoja v JDND na W. 130 St.

V blag spomin
PETNAJSTE OBLETнице SMRTI NAŠEGA LJUBLJENEGA SOPROGA IN OČETA

Joseph Matjašič

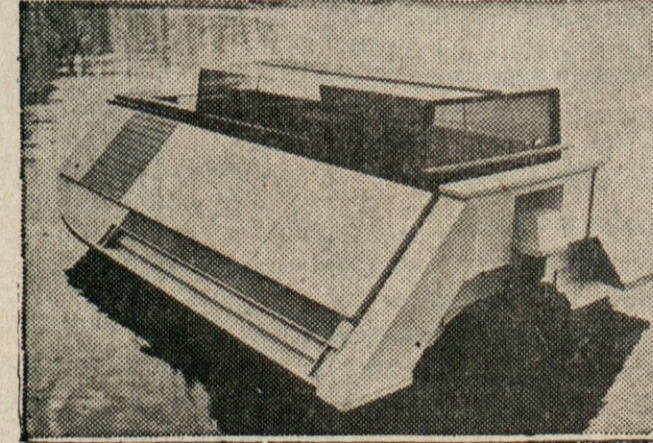
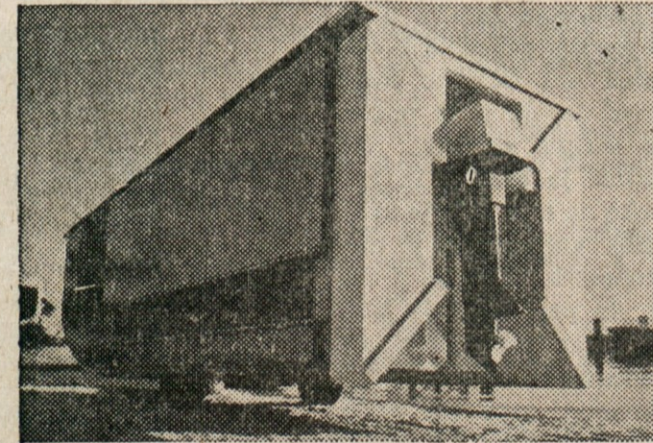
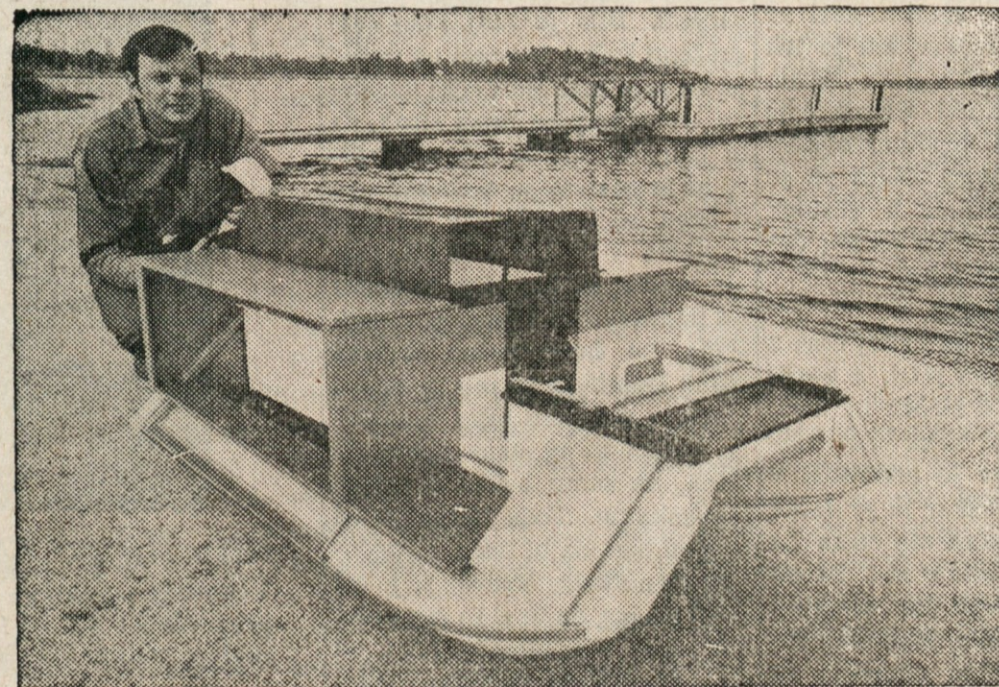
ki je umrl 27. junija 1956.

Grob je že prerastel s cvetjem, sveti mir pa krog in krog. Ti pa spavaš pod zavetjem, nad Teboj pa ljubi Bog!

Nič več ni nekdanje sreče, ko si skrbel za nas ljubeče, iz srčnih naših bolečin nam vzdihne živ spomin.

Zalužiči: JENNIE, soproga VICTOR in JOSEPH, sinova OSTALO SORODSTVO

Cleveland, O. 28. junija 1971.

VSESTRANSKO UPO-RABEN — Za življenje v naravi so zgradili prevozno hišo-čoln, ki jo je mogoče rabiti na vodi in na kopnem. Urejeno kot hišo za prebivanje vidimo na levi v sredini, spodaj kot čoln z motorjem 25 konjskih sil, zgoraj pa model, ki ga je mogoče zložiti in stisniti v velikost 6x21 čevljev za prevoz po cesti. Ta vsestransko uporabna bivališča in čolne izdeluje podjetje James F. Taylor v Raleigh, N.C.

ŽENINI IN NEVESTE!

NASA SLOVENSKA UNIJSKA TISKARNA VAM TISKA KRASNA POROČNA VABILA PO JAKO ZMERNI CENI

PRIDITE K NAM IN SI IZBERITE VZOREC PAPIRJA IN ČRK

Ameriška Domovina

6117 St. Clair Avenue Henderson 1-0628